

Curs acadèmic	Cicle	Període
2004-05	2	Setembre-febrer

Grup	Professor	Despatx	Telefon	Adreça electrònica
1	Ana Citallic González Martínez	B3-113	93-581-14-16	anacitallic.gonzalez@uab.es

Classes: dilluns i dimarts, de 15.05 a 16.20 h

Tutories: dilluns i dimarts, de 16.30 a 18.00 h

DESCRIPCIÓ OFICIAL DE L'ASSIGNATURA

El curs comença amb una introducció als problemes ecològics actuals, a les arrels històriques de l'estudi de les relacions economicomediambientals i al concepte de *desenvolupament sostenible*. S'analitzen les modificacions en la comptabilitat nacional des del punt de vista ecològic. La part més llarga del curs explica l'anàlisi econòmica dels recursos naturals i dels impactes ambientals. Finalment es desenvoluparan conceptes de l'anàlisi multicriterial.

OBJECTIUS DE L'ASSIGNATURA

El curs té un doble propòsit; d'una banda, presentar els elements principals que aporta la visió de l'economia dels recursos naturals i, de l'altra, analitzar el lloc que ocupa aquesta visió en el debat econòmic actual.

CONTINGUTS

INTRODUCCIÓ

Concepte i tipologia dels recursos naturals

Problemes ecològics actuals

Les arrels històriques de l'estudi de les relacions entre economia i medi ambient

L'economia ecològica i l'economia ambiental

L'economia circular i l'economia com a subsistema obert dins de la biosfera

1. DESENVOLUPAMENT SOSTENIBLE I LA COMPTABILITAT MACROECONÒMICA

Creixement econòmic i desenvolupament sostenible

Crítiques des de l'ecologia a la comptabilitat macroeconòmica

Intents de construir un PIB ecològicament corregit

Sostenibilitat feble i forta

Indicadors monetaris i biofísics de la sostenibilitat

2. POBLACIÓ I RECURSOS NATURALS

Elements de demografia humana

L'impacte ambiental del creixement de la població

La noció de *capacitat de càrrega*

L'ús endosomàtic i exosomàtic d'energia per part dels humans

Relació pobresa-degradació ambiental

3. ANÀLISI ECONÒMICA DELS RECURSOS AMBIENTALS

Conceptualització econòmica de la contaminació: externalitats

Nivell òptim de contaminació

Internalització d'externalitats: Pigou i Coase

Exemple d'un instrument de mercat i d'un impost

4. MESURANT EL DANY AMBIENTAL I LA TAXA DE DESCOMPTE

El valor dels béns ambientals: valor econòmic total

Conceptes bàsics: *desig de pagar* i *excedent del consumidor*

Mètodes de valoració i aplicacions

Anàlisi cost benefici de projectes ambientals

El concepte de *descomptar el futur*

Arguments en defensa d'una taxa social de descompte i crítiques

El criteri de Krutilla

Exemple d'anàlisi cost benefici de projectes ambientals-crítica

EXAMEN PARCIAL (finals de novembre)

5. EXPLOTACIÓ DE RECURSOS NO RENOVABLES

Recursos no renovables: base de recursos i reserves "provades"
La regla d'Hotelling
Determinació dels senders òptims d'extracció i de preus
Cost de l'usuari i cost social
Estructures monopolistes i esgotament dels recursos
Preus i *backstop technologies*

6. EXPLOTACIÓ DE RECURSOS RENOVABLES

L'economia forestal i de la pesca
Models biològics i models econòmics
Models bioeconòmics
El torn forestal òptim
Formes de propietat i gestió dels recursos naturals
La conservació de la biodiversitat "silvestre" i agrícola

7. AVALUACIÓ AMBIENTAL INTEGRADA (AAI): MARC GENERAL

Fonaments metodològics
Definicions d'AAI
Decisions sota condicions d'incertesa i risc
Commensurabilitat, comparabilitat i pluralisme de valors en l'avaluació ambiental

8. ANÀLISI MULTICRITERIAL

Fonaments metodològics
Racionalitat substantiva i procedimental
Complexitat i ciència postnormal
Avaluació multicriterial i teoria econòmica
Estructuració d'un problema multicriteri
Alternatives i criteris
Ponderació dels criteris
Revisió dels principals enfocaments de multicriteri discret
Enfocament de la utilitat (MAUT)
Mètodes de superació (*outranking*)
El procés analític jeràrquic (AHP)
Mètodes qualitius i *fuzzy*
Anàlisi de casos pràctics de gestió de recursos naturals amb anàlisi multicriteri

BIBLIOGRAFIA BÀSICA

AZQUETA, D. *Valoración económica de la calidad ambiental*. Madrid: Mc Graw Hill, 1994.
MUNDA, G. *Avaluació multicriteri*. (Material a fotocòpies)
MUNDA, G. *Multicriteria evaluation in a fuzzy environment theory and applications in ecological economics*. Heidelberg: Physica-Verlag, 1995.
MARTÍNEZ ALIER, J. i ROCA, J. *Economía ecológica y política ambiental*. Mèxic: Fondo de Cultura Económica, 2000.
PEARCE, D. i TURNER, K. *Economía de los recursos naturales y el medio ambiente*. Colegio de Economistas de Madrid Celeste, 1995.
ROMERO, C. *Economía de los recursos ambientales y naturales*. Madrid: Alianza Economía, 1997.

NORMES D'AVUACIÓ

L'avaluació dels coneixements de l'assignatura es basa en:

- Un examen parcial que compta el 40% i que elimina matèria.
- Un examen final que compta el 60% restant per a qui hagi fet el parcial i el 100% per a qui no l'hagi fet.
- A qui li hagi anat terriblement malament el parcial, té l'oportunitat de presentar-se al final, que llavors val el 100%.